

КОМИСИЯ

РЕШЕНИЕ НА КОМИСИЯТА

от 28 януари 2009 година

относно „планове за действие в извънредни ситуации“ в сектора на плодовете и зеленчуците, приведени в действие от Франция (C 29/05 (ex NN 57/05))

(нотифицирано под номер C(2009) 203)

(само текстът на френски език е автентичен)

(2009/402/EO)

КОМИСИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 88, параграф 2, първа алинея от него,

след като, в съответствие с Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 88, параграф 2, първа алинея от него, прикани заинтересованите страни да представят мненията си и като взе предвид тези мнения,

като има предвид, че:

I. ПРОЦЕДУРА

- (1) Вследствие на получена жалба Комисията е изпратила на 31 юли 2002 г. писмо до Франция с искане за информация относно национални помощи, за които не е отправено уведомление, в сектора на плодовете и зеленчуците, изплащани от Франция през последните години в контекста на мерки, наречени „планове за действие в извънредни ситуации“, „стратегически планове“ или „конюнктурни планове“ (наричани по-долу „планове за действие в извънредни ситуации“).
- (2) На 21 октомври 2002 г. е проведена среща между френските органи и службите на Комисията.
- (3) С писмо от 26 декември 2002 г., заведено на 2 януари 2003 г., Франция е предоставила информация, потвърждаваща, че такива помощи са били предоставяни до 2002 г.
- (4) С писмо от 16 април 2003 г. Комисията е поискала от Франция да ѝ предостави пълен списък на помощите, предоставени в рамките на „планове за действие в извънредни ситуации“, разпределени по вид на мярката и на произвеждания продукт, с посочване на размера на помощта, предназначена за всяка мярка, и точната продължителност на действието на съответните схеми на предоставяне. С писмо от 30 април 2003 г. Франция е поискала от Комисията удължаване на срока за отговор на

молбата за информация. С писмо от 22 юли 2003 г., заведено на 25 юли 2003 г., Франция е предоставила информация относно вида на финансираните дейности, както и таблици, посочващи разпределението на държавните кредити, предназначени за различните произвеждани продукти през периода 1998—2002 г.

- (5) След това мярката е била включена в регистъра на помощите, за които не е отправено уведомление, под номер NN 57/05.
- (6) Решението на Комисията за откриване на процедурата е публикувано в *Официален вестник на Европейския съюз* ⁽¹⁾. Комисията е приканила останалите държави-членки и трети заинтересовани страни да представят мненията си относно разглежданите помощи.
- (7) Франция е поискала допълнителен срок за отговор с писмо от 5 август 2005 г., заведено на 9 август 2005 г. Франция е изпратила мненията си с писмо от 4 октомври 2005 г., заведено на 6 октомври 2005 г.
- (8) С писмо от 22 октомври 2005 г., заведено на 24 октомври 2005 г., в Комисията са постъпили мнения от трета заинтересована страна — Федерацията на земеделските икономически комитети в сектора на производството на плодове и зеленчуци (наричана по-долу „FEDECOM“), обединяваща земеделските икономически комитети и специализираните федерации в сектора на плодовете и зеленчуците. Тези мнения са били изпратени до френските органи с писмо от 1 декември 2005 г. От своя страна френските органи са отговорили с писмо от 28 декември 2005 г., с което са дали съгласие за изпращането на писмата от 26 декември 2002 г. и от 22 юли 2003 г. на FEDECOM. Със същото писмо френските органи са изпратили поправка на предоставените по-рано финансови таблици. С писмо от 18 януари 2006 г. въпросните писма са изпратени на FEDECOM.

⁽¹⁾ ОВ С 233, 22.9.2005 г., стр. 21.

II. ОПИСАНИЕ

- (9) Вследствие на получена анонимна жалба Комисията разполага с редица документи, свидетелстващи за наличието на държавна помощ във Франция, предоставяна в сектора на плодовете и зеленчуците. Вероятно средства от държавния фонд на Националната между-браншова служба по плодовете, зеленчуците и градинарството (наричана по-долу „ONIFLHOR“) са предоставяни на производителите с посредничеството на земеделските икономически комитети с цел осъществяване на действия в подкрепа на пазара на плодове и зеленчуци.

1. Действия за подпомагане на пазара на плодове и зеленчуци

1.1. Земеделските икономически комитети — състав, мисия и условия за финансиране

- (10) Земеделските икономически комитети обединяват групи земеделски производители от определен сектор. Тези комитети са учредени в съответствие с френския закон⁽¹⁾ и дейността им се регулира съгласно разпоредбите на член 552-1 и следващ от Земеделския кодекс.
- (11) Мисията на икономическите комитети е определянето на общи правила за техните членове с оглед хармонизиране на производствените, търговските и ценовите практики, както и на практиките, свързани с предлагането на продукти на пазара⁽²⁾.
- (12) Независимо от това, че юридическата им форма е характерна за частноправните отношения, комитетите подлежат на одобрение от министъра на земеделието и държавата наблюдава отблизо тяхната дейност. Поспециално префектът на района, в който се намира седалището на комитета, присъства на всички важни заседания на неговите органи и одобрява приеманите решения.
- (13) За осигуряване на средства за своята дейност икономическите комитети получават от групите от производители вноски за членство и вноски, определени въз основа на стойността на търгуваната продукция⁽³⁾. Вноските са задължителни за засегнатите страни по силата на договор, сключен между членовете и комитета (договорни вноски).
- (14) Освен това одобрените Земеделски икономически комитети могат да изготвят производствени и търговски практики, като могат да поискат разширяване на техния обхват, така че да включва всички производители в

съответната териториална област. Разширяването на обхвата се осъществява с постановление на министъра на земеделието. Решението за разширяване на обхвата задължава производителите, останали независими, да плащат на комитетите вноски, наречени „вноски за разширяване на обхвата на правилата“.

1.2. „Планове за действие в извънредни ситуации“

- (15) Осем земеделски икономически комитета (Rhône-Méditerranée, Grand Sud-Ouest, Corse, Val de Loire, Nord, Nord-Est, Bretagne и Normandie) са получавали в продължение на няколко години средства от държавните фондове, предоставяни от ONIFLHOR и използвани за финансиране на мерки за подпомагане, наречени „планове за действие в извънредни ситуации“, включващи действия на пазарите в рамките на Общността и извън нея за улесняване на търгуването на земеделски продукти, произведени във Франция, особено в периоди на криза.
- (16) Според подателите на жалбата тези мерки са били прилагани преди реформата на Общата организация на пазара на плодове и зеленчуци от 1996 г. Франция е потвърдила, че след 1 януари 2003 г. не са финансирани действия в рамките на тези мерки.
- (17) Що се отнася до конкретния характер на действията, в писмо от 26 декември 2002 г. френските органи обясняват, че целта им е била да предотвратят или, в случай на криза, да ограничат последиците от моментен превес на свръхпредлагане върху търсенето, като осъществяват действия на три нива: външни пазари, вътрешен пазар и преработка.
- (18) По отношение на външните пазари целта е била да се поддържат пазарните дялове на френските продукти, като на износителите се предостави възможност да се установят на стратегически пазари и да устоят на ценовата конкуренция.
- (19) По отношение на вътрешния пазар финансираните дейности са били предназначени за освобождаване на пазара било чрез предлагане на по-атрактивни цени, било чрез унищожаване на част от излишната реколта или чрез нейното пренасочване за преработка. Френските органи споменават също за действия за временно съхраняване на продукцията в случай на насищане на пазара, както и за подпомагане, оказвано на преработвателните предприятия с цел стабилизиране на пазара на пресни продукти.

⁽¹⁾ По-специално законът от 6 октомври 1982 г., а по-късно — Закон № 2001-6 от 4 януари 2001 г.

⁽²⁾ Закон № 99-574 от 9 юли 1999 г., чл. 59 III, IV (JORF (Официален вестник на Френската република) от 10.7.1999 г.).

⁽³⁾ Заповед № 90-879 от 28 септември 1990 г., чл. 4 (JORF от 30.9.1990 г.).

- (20) В писмото на френските органи от 22 юли 2003 г. са предоставени таблици с числови данни, показващи размера на държавните помощи, предназначени за мерките за „преработка“, „освобождение на пазара“, „качество“, „възможност за договаряне“, „външни пазари“ и „съхраняване“.
- (21) Въпреки че се отнасят само за определени продукти, информацията и документите, с които разполага Комисията, дават по-ясна представа за действията, евентуално финансирани в рамките на „планове за действие в извънредни ситуации“.
- (22) Например по отношение на производството на ябълки в писмо, получено от Комисията през април 2002 г., се споменава за подкрепа на износа извън Общността, оказвана под формата на помощ за стимулиране на продажбите. В действителност мярката се е състояла в предоставяне на отстъпки за купувачите, които са били плащани от френските органи за всяка закупена каса ябълки. Освен това от други документи става ясно, че икономическият комитет за плодове и зеленчуци в района на басейна Rhône Méditerranée (BRM) е финансирал през 2000 г. действия, като например „разходи за производство“, „продажни цени“, „политика на преработване“, „структурен износ“, „развитие на износа“, „износ при свръхпроизводство“, „възникващи пазари“, „развитие на вътрешния пазар“. В сектора на прасковите и нектарините такива помощи вероятно са били предоставяни въз основа на произведеното количество.
- (23) От някои документи, с които разполага Комисията, се вижда, че френските органи са били информирани по отношение на съмнителното естество на тези действия с оглед на правото на Общността. Самите те ги определят като „явно противоречащи на правото на Общността“ и сигнализират за „заплаха от необходимостта да се изиска от производителите да възстановят неправомерно изплатените суми“⁽¹⁾. В протокол на BRM също се споменава „конфиденциалният характер на стратегическите планове и нуждата от дискретност предвид същността на тези действия, която е в противоречие с правото на Общността“⁽²⁾.
- (24) В писмо от 26 декември 2002 г. Франция е обяснила, че въпросните сектори са осигурявали 30—50 % от финансирането на действията, а останалата част от финансирането е била поемана от държавата.
- (25) FEDECOM е обяснила подробно механизма на финансиране на „планове за действие в извънредни ситуации“ и ролята на комитетите. Обясненията не са били отречени от Франция.
- (26) Според FEDECOM необходимите мерки са били определяни изключително от ONIFLHOR, а икономическите комитети са били длъжни да ги прилагат. При всеки план и за всеки отделен растителен вид ONIFLHOR е приемала решение относно необходимите мерки и е възлагала на съответната национална секция да ги приложи. ONIFLHOR е решавала и какви суми да се предоставят за съответния план, както и какъв да бъде размерът на вноските, които трябва да бъдат платени от икономическите комитети.
- (27) Мерките са били финансирани от оперативен фонд, управляван от икономическите комитети. Този фонд е функционирил въз основа на същите принципи като тези, прилагани за помощи от Общността, предвидени в член 15 от Регламент (ЕО) № 2200/96 на Съвета от 28 октомври 1996 г. относно общата организация на пазара на плодове и зеленчуци⁽³⁾, тъй като фондът е бил захранван отчасти от държавна помощ и отчасти от финансовите вноски на членуващите производители (наречени браншови дялове), определяни въз основа на количествата или стойността на търгуваните плодове и зеленчуци. Браншовите дялове не са били вноски за разширяване на обхвата на правилата. Те не са били задължителни по силата на министерски декрет.
- (28) Браншовите дялове са били събирани от земеделските икономически комитети, а ONIFLHOR ги е допълвала с държавна помощ. Съществувала е възможността обаче организациите на производителите да не участват в инициативата. Неплащането на браншовите дялове е било равносилно на отказ от получаване на помощи от ONIFLHOR. В този случай държавната помощ е била блокирана на ниво икономически комитет, след което ONIFLHOR е изисквала нейното възстановяване. Действително някои организации на производителите, например „Roussillon Méditerranée“, „Rambertfruits“ и „Vallée de l'Eyreux“, са отказали да платят браншови дялове, в резултат на което не са получили помощи в рамките на „планове за действие в извънредни ситуации“.

1.3. Механизъм на финансиране

- (24) В писмо от 26 декември 2002 г. Франция е обяснила, че въпросните сектори са осигурявали 30—50 % от финансирането на действията, а останалата част от финансирането е била поемана от държавата.
- (25) FEDECOM е обяснила подробно механизма на финансиране на „планове за действие в извънредни ситуации“ и ролята на комитетите. Обясненията не са били отречени от Франция.

⁽¹⁾ Протокол от срещата „Плодове и зеленчуци“ от 11 април 2001 г., думи на министъра на земеделието, приложен документ № 19.

⁽²⁾ Протокол от Общото събрание на Организацията на производителите на праскови, проведено на 31 август 2000 г. в Ним, приложен документ № 20.

1.4. Размер на помощите

- (29) Таблицата по-долу съдържа обобщени данни за размера на помощите в евро, изплатени от ONIFLHOR в рамките на „планове за действие в извънредни ситуации“ през периода от 1992 до 2002 г.⁽⁴⁾ Сумите са класифицирани по години и по видове дейности. За 1992 и 1993 г. в таблицата фигурира само общата сума на помощта. Обяснението на Франция е било, че за тези две години в архивите на ONIFLHOR вече не може да се намери подробно разпределение.

⁽³⁾ ОВ L 297, 21.11.1996 г., стр. 1.

⁽⁴⁾ В таблицата са взети под внимание поправките, изпратени от френските органи с писмо от 28 декември 2005 г.

(в евро)

	Преработка	Освобождаване на пазара	Качество	Възможности за договаряне	Външни пазари	Съхраняване	Общо (в евро)
1992 г.							29 081 983,81
1993 г.							18 639 480,39
1994 г.	3 476 338,03	7 476 623,78	7 344 395,76	141 027,37	7 681 356,49	370 770,47	26 490 511,90
1995 г.	6 355 889,01	10 693 311,73	3 359 858,02	109 049,43	15 738 316,68	745 034,23	37 001 459,10
1996 г.	6 806 740,88	16 777 570,17	5 808 577,08	297 302,41	16 024 793,42	467 681,24	46 182 665,21
1997 г.	5 727 385,57	9 219 002,49	4 197 657,27	210 767,17	12 928 391,98	348 239,42	32 631 443,91
1998 г.	5 108 432,83	10 714 426,52	3 225 588,91	235 250,96	8 060 847,76	221 905,32	27 566 452,29
1999 г.	13 025 113,13	11 885 479,12	5 496 144,68	193 162,59	18 580 942,06	1 211 975,20	50 392 816,78
2000 г.	9 472 914,30	8 748 331,16	5 601 928,08	648 258,44	11 496 657,37	787 112,53	36 755 201,88
2001 г.	7 661 016,28	0	735 689,69	1 121 848,94	2 891 108,02	287 509,69	18 763 119,48
2002 г.	6 568 162,59	0	3 686 121,77	37 869,61	3 623 285,33	783 323,81	14 698 762,81

2. Аргументи, изтъкнати от Комисията във връзка с откриването на процедурата по разследване

- (30) Комисията е открила процедурата по разследване съгласно член 88, параграф 2 от Договора за ЕО, тъй като е имала сериозни съмнения относно съвместимостта на тези помощи с общия пазар и първоначално е смятала, че е трябвало те да бъдат квалифицирани просто като оперативна помощ. Освен това Комисията е била на мнение, че подобни мерки в значителна степен нарушават механизмите на общата организация на пазара в сектора на плодовете и зеленчуците.

III. МНЕНИЯ, ПРЕДСТАВЕНИ ОТ ТРЕТИ СТРАНИ

- (31) Авторът на жалбата не е изпратил мнение в рамките на официалната процедура по разследване.
- (32) FEDECOM е изпратила документ, в който се описват съставът и правилата за финансиране на комитетите, както и тяхната роля в рамките на „плановите за действие в извънредни ситуации“.
- (33) Франция не е оспорила истинността на тези обяснения.
- (34) Въз основа на предоставената информация (фигурираща в раздели 1 и 3 от документа, посочен в съображение 32) FEDECOM твърди следното:
- (35) Земеделските икономически комитети не са били бенефициери на сумите, предоставяни в рамките на „плановите за действие в извънредни ситуации“. Те само са получавали средства и са ги разпределяли на бенефициерите (организации на производителите, а чрез

последните — на членуващите производители от съответната производствена верига).

- (36) Плащането на „браншовия дял“ от организациите на производителите се е извършвало на доброволни начала след одобрение от съответните национални секции, които са взимали решението чрез демократична процедура. Тъй като не е съществувал текст, който да задължава организациите на производителите да искат предоставяне на помощ от Общността, според FEDECOM браншовите дялове не могат да бъдат разглеждани като държавни ресурси, като се има предвид техният частен и доброволен характер.
- (37) Според FEDECOM мерките, осъществени в рамките на „плановите за действие в извънредни ситуации“, не представляват държавни помощи по смисъла на член 87, параграф 1 от Договора за ЕО, тъй като в случая не е изпълнен критерият за финансиране с държавни ресурси.

IV. МНЕНИЯ, ПРЕДСТАВЕНИ ОТ ФРАНЦИЯ

- (38) С писмо от 4 октомври 2005 г. Франция е представила своето мнение относно решението на Комисията да открие процедурата по член 88, параграф 2 от Договора за помощи, за които не е отправено уведомление.
- (39) Франция не е внесла уточнения за конкретното естество на мерките, финансирани в рамките на „плановите за действие в извънредни ситуации“, и не е оспорила предварителния анализ на Комисията относно несъвместимостта на тези помощи с общия пазар с оглед на законодателството на Общността.

(40) Що се отнася до плащането на браншови вноски за финансиране на „планове за действие в извънредни ситуации“, Франция е посочила, че тези вноски са насрещната престация на засегнатите сектори за действията, финансирани в рамките на тези планове, и те не са се ползвали от разширяването на правилата, предвидено в член 18 от Регламент (ЕО) № 2200/96 относно общата организация на пазара на плодове и зеленчуци. Според френските органи става въпрос за доброволни вноски, които не са били наложени от държавата и с които икономическите комитети са разполагали свободно. Те не са имали задължителен характер. Франция заключава, че тези вноски не могат да бъдат считани за държавни ресурси по смисъла на член 87, параграф 1 от Договора за ЕО.

(41) Франция е предоставила таблица с данни за сумите на кредитите по „планове за действие в извънредни ситуации“, взети от бюджета на ONIFLHOR за периода от 1994 до 2002 г., разпределени по вид на производството и вид на мярката (вж. по-горе). Тези суми не включват „браншовите дялове“, плащани от сектора. С писмо от 28 декември 2005 г. на Комисията е изпратена поправка на таблицата, отнасяща се за 2002 г.

V. ОЦЕНКА

(42) Комисията е установила, че членове 92, 93 и 94 от Договора за ЕО (нови членове 87, 88 и 89) са приложими по отношение на производството и търговията с плодове и зеленчуци по силата на член 31 от Регламент (ЕИО) № 1035/72 на Съвета от 18 май 1972 г. относно общата организация на пазара на плодове и зеленчуци⁽¹⁾, както и на член 43 от Регламент (ЕО) № 2200/96, приложими в момента на предоставянето на помощите.

1. Наличие на помощ по смисъла на член 87, параграф 1 от Договора за ЕО

(43) Член 87, параграф 1 от Договора за ЕО, освен в случаите на дерогация, предвидени в Договора, определя като несъвместими с общия пазар поради това, че засягат търговията между държавите-членки, помощите, предоставяни от държавата или които използват държавни ресурси под каквато и да е форма, които нарушават или създават условия за нарушаване на конкуренцията чрез облагодетелстване на определени предприятия или определени производители.

(44) За да попадне дадена мярка в обхвата на приложение на член 87, параграф 1 от Договора за ЕО, трябва да са изпълнени едновременно следните четири условия: 1.

мярката трябва да е финансирана от държавата или чрез използване на държавни ресурси и да може да бъде приписана на държавата; 2. да се отнася избирателно за определени предприятия или производствени сектори; 3. да осигурява икономическо предимство на предприятията бенефициери; 4. да засяга търговията в Общността и да нарушава или да заплашва да наруши конкуренцията.

(45) На първо място трябва да се установи дали мерките, осъществени в рамките на „планове за действие в извънредни ситуации“, са облагодетелствали изключително (избирателно) производителите на плодове и зеленчуци в съответните френски департаменти.

(46) Що се отнася до определянето на бенефициерите, необходимо е да се вземе под внимание въздействието на помощта, за да бъдат определени нейните бенефициери. Бенефициерите на помощта са тези, които са се възползвали ефективно от нея⁽²⁾ и чиято конкурентоспособност се е подобрила след нейното получаване.

(47) В разглеждания случай от самото естество на действията, предприети в рамките на „планове за действие в извънредни ситуации“ (вж. съображение 17 и следващи от настоящото решение), следва, че те са имали за цел да улеснят плащането на френската продукция, давайки възможност на производителите да се възползват от продажна цена (или възнаграждение, обвързано с продажбите), по-висока от реалната цена, която би платил купувачът на стоката. Следователно крайни бенефициери на тези помощи са производителите.

(48) От друга страна, от обясненията, дадени от FEDECOM и неоспорени от страна на френските органи, се вижда, че използваните в рамките на планове за действие в извънредни ситуации средства първоначално са били разпределяни от земеделските икономически комитети между организациите на производителите, включили се в инициативата за планове за действие в извънредни ситуации и платили браншови дялове, след което браншовите организации са предоставяли помощите на производителите.

(49) Комисията отбелязва, че по силата на член L 551-1 от Земеделския кодекс организациите на производителите могат да съществуват под различни юридически форми в зависимост от степента на сдружаване на техните членове. Не са изключени единични случаи, в които организацията на производителите не е предоставила помощта на своите членове, което означава, че в тези строго специфични случаи крайният бенефициер на помощта е организацията на производителите.

⁽¹⁾ ОВ L 118, 20.5.1972 г., стр. 1.

⁽²⁾ Решение на Съда от 21 март 1991 г., Италия/Комисия (дело C-303/88, Recueil 1991, стр. I-1433), точка 57.

- (50) Второ, засегнатите производители са се ползвали от икономическо предимство под формата на финансиране на различни действия в подкрепа на пазара. Това предимство е подобрило тяхната конкурентоспособност. Съгласно установената съдебна практика на Съда по правило подобряването на конкурентоспособността на дадено предприятие в резултат на предоставена държавна помощ е показателно за нарушаване на конкуренцията по отношение на други предприятия, които не получават същата подкрепа ⁽¹⁾.
- (51) Трето, в момента на предоставяне на помощите, в сектора на плодовете и зеленчуците е била налице засилена конкуренция и интензивна търговия в Общността ⁽²⁾. Самото съществуване на обща организация на пазара в сектора свидетелства за значението на търговията с плодове и зеленчуци в Общността и за стремежа да бъдат гарантирани ясни условия на конкуренцията на общия пазар. Следователно разглежданите мерки, целящи манипулиране на цените и предлаганите на пазара количества, са били в състояние да повлияят на търговията и да нарушат конкуренцията. Що се отнася до мерките, насочени към пазарите извън Общността, практиката на Съда показва, че предвид взаимната свързаност на пазарите, на които оперират производителите от Общността, не е изключено дадена помощ да доведе до нарушаване на конкуренцията вътре в Общността чрез засилване на конкурентоспособността на икономическите субекти, независимо от факта, че е предоставена за продукти, предназначени за износ извън Общността ⁽³⁾. Следователно са изпълнени изцяло всички критерии относно въздействие върху търговията и нарушаване на конкуренцията.
- (52) Четвърто, относно критерия за финансиране от страна на държавата с използване на държавни ресурси, следва да се направи задълбочен анализ, наред с друго, на аргументите на френската държава, както и на FEDECOM относно вноските от сектора, които имат характер на държавни ресурси.
- (53) Съгласно практиката на Съда, за да бъде определено като държавна помощ, дадено предимство трябва, на първо място, да бъде предоставено пряко или непряко чрез използване на държавни ресурси и, на второ място, тази помощ да може да бъде приписана на държавата ⁽⁴⁾.
- (54) Комисията е установила, че службата ONIFLHOR е държавен орган. Това означава, че предоставените от ONIFLHOR в рамките на „плановите за действие в извънредни ситуации“ финансови средства определено представляват държавни ресурси. От друга страна, осъществяването на мерките в рамките на плановите могат да бъдат приписани на държавата, тъй като именно ONIFLHOR е определяла за всеки план за действие какви мерки трябва да бъдат приложени, възлагайки прилагането им на съответната национална секция, решавала е какви суми да бъдат предоставяни, както и какъв да бъде размерът на вноските от сектора.
- (55) Съгласно установената съдебна практика на Съда ⁽⁵⁾ Комисията счита, че фактът, че дадена мярка, която може да бъде приписана на държавата, се финансира частично от вноски, плащани от заинтересованите предприятия, не променя характера ѝ на държавна помощ, тъй като този характер се определя от условията за предоставянето на помощта и въздействието на схемата. Задължителният или доброволен характер на вноските не е определящ при прилагането на този принцип. Следователно твърдението на FEDECOM, според което приложените в рамките на „плановите за действие в извънредни ситуации“ мерки не могат да се считат за помощ поради частния характер на вноските от сектора, следва да бъде отхвърлено.
- (56) Въз основа на посоченото по-горе Комисията може да реши, че осъществяването в рамките на „плановите за действие в извънредни ситуации“ мерки са финансирани от държавата или с използване на държавни ресурси и че същите могат да бъдат приписани на държавата.
- (57) При все това Комисията възнамерява да провери дали евентуалното прилагане в случая на най-скорошната съдебна практика на Съда на ЕО по отношение на държавните ресурси не противоречи на горните заключения. В тази връзка се налага да се припомнят накратко основните съображения на Съда по делото *Pearle* ⁽⁶⁾. В своето решение Съдът посочва, че приходите от вноски, които са задължителни за всички предприятия от даден сектор на икономическа дейност, събирани с посредничеството на държавен орган, не могат да бъдат считани за държавни ресурси, ако са изпълнени едновременно следните четири условия: а) действията, финансирани със задължителни вноски, се определят от заинтересования сектор; б) делът на финансирането с вноски от предприятията в сектора е 100 %; в) вноските задължително са предназначени за финансиране на мярката, без възможност за намеса от страна на държавата в посока определяне или подмяна на предназначението на средствата; г) субектите, които плащат вноските, са и бенефициери на помощта по мярката.

⁽¹⁾ Решение на Съда от 17 септември 1980 г., *Philip Morris/Комисия* (дело 730/79, *Recueil* 1980, стр. 2671), точки 11 и 12.

⁽²⁾ Например през 2000 г. търговията със зеленчуци в Общността е достигнала 6 727 000 тона, а търговията с плодове — 5 609 000 тона. Франция винаги е била един от най-големите производители на плодове и зеленчуци в ЕС, като през 2000 г. е произвела 3 681 000 тона плодове и 7 989 000 тона зеленчуци.

⁽³⁾ Решение на Съда от 21 март 1990 г., *Белгия/Комисия* (дело C-142/87, *Recueil* 1987, стр. 2589), точка 35, *Recueil* 1987, стр. 2589.

⁽⁴⁾ Решение на Съда от 21 март 1991 г., *Италия/Комисия* (дело C-303/88, *Recueil* I-1433), точка 11. Решение на Съда от 16 май 2002 г., *Франция/Комисия* (дело C-482/99, *Recueil* 2002, стр. I-4397), точка 24. Както и Решение на Съда от 20 ноември 2003 г., *GEMO* (дело C-126/01, *Recueil* 2003, стр. I-13769), точка 24.

⁽⁵⁾ Решение на Съда от 22 март 1977 г., *Steinike & Weinlig* (78/76, *Recueil* 1977, стр. 595) и Решение на Съда от 11 ноември 1987 г. (259/85, *Франция/Комисия*, *Recueil* 1987, стр. 4393), точка 23.

⁽⁶⁾ Решение на Съда от 15 юли 2004 г., *Pearle* е.а. (дело C-345/02, *Recueil* 2004, стр. I-7139). Оспорваната мярка е представлявала рекламна кампания в полза на сектора по оптиката, финансирана изцяло от „целева задължителна вноска“, събирана от предприятията в сектора. Плащането на вноската е било наложено от публично-правна браншова организация, която не е имала право да разполага свободно със събраните вноски.

- (58) В настоящия случай делът на финансирането с вноски от предприятията в сектора не е бил 100 %. Очевидно е, че не са налице условията от делото *Pearle*. Разбира се, решението на Съда по делото *Pearle* се отнася за друг случай и неговата цел е различна. По-специално Съдът е искал да определи критерии, позволяващи да се прецени при какви обстоятелства ролята на държавата за прилагане на дадена мярка, финансирана изцяло от заинтересования сектор, е до такава степен незначителна, че да позволи да се приеме, че разглежданата мярка не изпълнява всички критерии от член 87, параграф 1 от Договора за ЕО.
- (59) В конкретния случай очевидно ролята на държавата е водеща във всички етапи от прилагането на плановете (от избора на мерките до тяхното съвместно финансиране). Следователно двата случая (настоящият случай и случаят по делото *Pearle*) трудно биха могли да бъдат сравнявани.
- (60) От друга страна, съществува още по-скорошно решение на Първоинстанционния съд относно очевидната роля на френската държава при предоставянето на помощи в селскостопанския сектор, с което съдът е счел, че приходите от вноски в сектора са държавни ресурси, изтъквайки като причина, наред с друго, необходимостта от приемане на решение от страна на държавата за тяхното въздействие ⁽¹⁾.
- (61) В настоящия случай основният избор пред организациите на производителите е бил да се присъединят или не към инициативата на държавата. В случай че не се присъединят, те са губели средствата, предоставени в рамките на плановете за действие в извънредни ситуации от страна на ONIFLHOR, което само по себе си представлява силен стимул за присъединяване към инициативата.
- (62) Във връзка с посочените по-горе съображения Комисията е установила, че анализирането на мерките по „плановите за действие в извънредни ситуации“ в контекста на четирите критерия от член 87, параграф 1 от Договора за ЕО позволява по безспорен начин мерките да бъдат определени като държавна помощ.

2. Неправомерност на помощите

- (63) Комисията е установила, че в дадения случай френските органи не са отправили уведомление до Комисията относно механизмите за помощите, както го изисква член 88, параграф 3 от Договора за ЕО. Следователно мерките представляват неправомерна помощ по смисъла на член 1, буква е) от Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета от 22 март 1999 г. за установяване на подробни правила за прилагането на член 93 от Договора за ЕО ⁽²⁾.

- (64) Следва да се отбележи, че изследването на Комисията в случая обхваща само периода от 31 юли 1992 г. до настоящата дата, в съответствие с член 15 от Регламент (ЕО) № 659/1999, съгласно който давностният срок за възстановяване на получените помощи е 10 години. Ако Комисията стигне до заключение, че тези неправомерно предоставени помощи са несъвместими с общия пазар, тя не може да наложи тяхното възстановяване за давностния срок. Този давностен срок може да бъде прекъснат с всяко действие, предприето от Комисията спрямо неправомерната помощ. В случая той е прекъснат с писмо, изпратено от Комисията до Франция на 31 юли 2002 г. Поради това периодът преди 31 юли 1992 г. не е взет под внимание от страна на Комисията.

3. Разследване относно съвместимостта на помощите

- (65) Член 87 от Договора за ЕО допуска изключения от общия принцип за несъвместимост на държавните помощи с Договора за ЕО.
- (66) Най-напред Комисията отбелязва, че френските органи не са изтъкнали нито един аргумент, който да демонстрира съвместимостта на разследваните помощи с общия пазар.
- (67) По-късно е установено, че някои от дерогациите, предвидени в Договора за ЕО, в случая са неприложими, по-специално дерогациите съгласно член 87, параграф 2, отнасящи се по-специално до помощите от социален характер, до помощите, предназначени за компенсиране на последиците от природни бедствия, както и на тези, свързани с обединението на Германия. Същото се отнася и за дерогациите, предвидени в член 87, параграф 3, букви а), б) и г) от Договора за ЕО, тъй като разглежданите помощи не са били предназначени нито за насърчаване на икономическото развитие на регион, в който стартира животът на живот и необичайно нисък или където има високо равнище на безработица, нито за подпомагане изпълнението на важен проект от общоевропейски интерес или за преодоляването на сериозни затруднения в икономиката на държава-членка, нито пък за насърчаване на културата или за опазване на наследството.
- (68) Единствената дерогация, чието приложение е възможно в случая, е предвидената в член 87, параграф 3, буква в) от Договора за ЕО, съгласно която за съвместими с общия пазар могат да се считат помощите, предназначени за улесняване развитието на някои икономически дейности или на някои икономически региони, доколкото такава помощ не засяга по неблагоприятен начин условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес. За да може да се ползват от дерогацията, предвидена в споменатата буква, помощите трябва да съответстват на правилата на Общността, приложими по отношение на държавните помощи.

⁽¹⁾ Решение на Първоинстанционния съд от 20 септември 2007 г., *Salvat Père & Fils e.a./Комисията* (T-136/05, Сборник, стр. II-4063).

⁽²⁾ ОВ L 83, 27.3.1999 г., стр. 1.

3.1. Определяне на насоките, приложими за неправомерните помощи

- (69) Съгласно съобщението на Комисията относно определянето на приложимите правила за оценка на неправомерно предоставени държавни помощи ⁽¹⁾ всяка неправомерна помощ по смисъла на член 1, буква е) от Регламент (ЕО) № 659/1999 трябва да бъде разглеждана в съответствие с правилата и насоките, които са в сила в момента на предоставяне на помощта.
- (70) Следователно помощите, предоставени през периода между 1 януари 2000 г. и 31 декември 2002 г. (датата на прекратяване на помощите), трябва да бъдат разглеждани в контекста на правилата, съдържащи се в насоките относно държавните помощи в селскостопанския сектор ⁽²⁾. Докато помощите, предоставени преди тази дата, трябва да бъдат оценявани в контекста на разпоредбите и на установената съдебна практика, приложими преди 1 януари 2000 г.

3.2. Несъвместимост на помощите

- (71) Съгласно информацията, с която разполага Комисията, в „плановите за действие в извънредни ситуации“ са били предвиджани мерки, предназначени за справяне с кризи, причинени от свръхпредлагане на френска продукция на пазара на Общността, по-специално чрез субсидиране на продажните цени, посредством субсидии за съхраняване или унищожаване на част от реколтата, както и посредством насърчаване с финансови средства на преработката на пресни продукти. Чрез субсидии за износ на пазари извън Европейския съюз също се е целяло пласиране на излишната френска продукция и засилване на конкурентоспособността на икономическите оператори. Тези помощи са предоставяни вероятно въз основа на цената и на произведеното количество.
- (72) Такова подпомагане не е предвидено нито в посочените по-горе насоки, нито в други правила на Общността в тази област. Очевидно е, че те представляват оперативна помощ, чиято цел е да се улесни пласирането на френската продукция чрез манипулиране на продажната цена или на предлаганите на пазарите количества. Правната уредба на Общността по отношение на държавните помощи категорично забранява подобна намеса.
- (73) Следва да се припомни също, че съгласно установената съдебна практика на Съда на ЕО и на Първоинстанционния съд оперативната помощ, т. е. помощите, с които се цели облекчаване на разходите на предприятията, които те поемат обикновено за осъществяване на дейността си, по принцип нарушават конкуренцията, поради това че, от една страна, не улесняват „развитието“

на нито един икономически сектор, а от друга страна, предоставят на бенефициера изкуствена финансова подкрепа, която нарушава дълготрайно конкуренцията и засяга търговията до степен, която противоречи на общия интерес ⁽³⁾.

- (74) По-специално пазарите на селскостопанска продукция в Европейския съюз са регулирани изцяло от общите организации на пазара (ООП). ООП имат за задача, *inter alia*, да осигурят лоялна конкуренция в рамките на Европейския съюз между икономическите оператори в съответния сектор. Мерки за подпомагане на пазара, като въведените и финансирани от Франция, които се основават на цените и на произведените количества, противоречат на целите на общата организация на пазара на плодове и зеленчуци и могат сериозно да попречат на нейното функциониране. В конкретния случай е засегната ООП на плодове и зеленчуци, основана, през периода 1992—2002 г., съответно на регламенти (ЕИО) № 1035/72 и (ЕО) № 2200/96.
- (75) Както многократно е посочвано от Съда на ЕО ⁽⁴⁾, всяка намеса на държава-членка в пазарните механизми, с изключение на специално предвидените в даден регламент на Общността случаи, рискува да окаже влияние върху функционирането на общите организации на пазара и да създаде необосновани предимства за определени икономически групи в Общността. По-специално в най-скорошната си съдебна практика ⁽⁵⁾ Съдът припомня за пореден път, че в областите, обхванати от обща организация, особено когато тази организация се основава на общи ценови правила, държавите-членки нямат право да се намесват чрез едностранно приети национални разпоредби в механизма на формиране на цените, определяни на съответния производствен етап от общата организация.
- (76) Следва да се подчертае, че националните механизми за подпомагане на цените, като разглежданите в случая, подкопават общите ценови правила и изобщо крайната цел на механизмите, създадени с регламенти на Общността за обща организация на пазарите, дори когато се прилагат с цел да се улесни пласирането на национална продукция на трети пазари. Тези регламенти засягат и пласирането на продукция на Общността на трети пазари, като за целта хармонизират правилата за конкуренция между производителите в Общността.
- (77) В контекста на горните съображения Комисията заключава, че посочените мерки за помощи не могат да се ползват от никоя от дерогациите, предвидени в Договора за ЕО, тъй като те нарушават конкуренцията и не са оправдани с оглед на общия интерес.

⁽¹⁾ ОВ С 119, 22.5.2002 г., стр. 22.

⁽²⁾ ОВ С 28, 1.2.2000 г., стр. 2.

⁽³⁾ Вж. решение на Първоинстанционния съд от 8 юни 1995 г., Siemens/Комисия (дело T-459/93, Recueil, II-1675), точки 48 и 77.

⁽⁴⁾ Вж. например решение на Съда от 29 ноември 1978 г., Redmond (наречено „Решение Pigs Marketing Board“) (83/78, Recueil 1978, стр. 2347), точка 60.

⁽⁵⁾ Решение на Съда от 26 май 2005 г., Kuipers (C-283/03 Recueil 2005, стр. I-3761), точки 42, 49 и 53.

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

- (78) Държавните помощи, приведени в действие от Франция под формата на „планове за действие в извънредни ситуации“ в подкрепа на френските производители на плодове и зеленчуци през периода 1992—2002 г., са несъвместими с общия пазар.
- (79) Комисията изказва съжаление, че Франция е привела в изпълнение споменатите помощи в нарушение на член 88, параграф 3 от Договора за ЕО.
- (80) В случай на несъвместимост на неправомерните помощи с общия пазар член 14, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 659/1999 предвижда Комисията да реши въпросната държава-членка да вземе всички необходими мерки за възстановяване на помощта от нейния бенефициер. Това възстановяване е необходимо с оглед връщане към пре-дишното състояние и отстраняване на всички финансови предимства, от които бенефициерът на неправомерно отпуснатата помощ се е ползвал от датата на предоставяне на тази помощ.

VII. ПРОЦЕДУРА ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ПОМОЩТА

- (81) Както е посочено в член 15, параграф 64 от Регламент (ЕО) № 659/1999, правомощията на Комисията във връзка с възстановяването на предоставените помощи са с давностен срок от десет години. Този давностен срок започва да тече от датата на предоставяне на неправомерната помощ на бенефициера било като индивидуална помощ, или в рамките на определена схема за помощи. Всяко действие, предприето от Комисията или от дадена държава-членка, която действа по искане на Комисията, по отношение на неправомерната помощ, прекъсва давностния срок, като при всяко прекъсване той започва да тече отначало. Предвид факта, че първото действие на Комисията в тази насока е било осъществено на 31 юли 2002 г., в конкретния случай датата, от която могат да бъдат приложени правомощията на Комисията с оглед възстановяване на помощите, е 31 юли 1992 г.
- (82) Лихвените проценти, приложими в случаите на възстановяване на помощи, определени за несъвместими с общия пазар, както и правилата за прилагането на тези лихвени проценти са посочени в глава V от Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията от 21 април 2004 г. за прилагане на Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета относно правилата за прилагане на член 93 от Договора за ЕО ⁽¹⁾, изменен с Регламент (ЕО) № 271/2008 на Комисията от 30 януари 2008 г. ⁽²⁾.
- (83) Помощите следва да бъдат възстановени в съответствие с процедурите, предвидени във френското законодателство, при условие че те позволяват незабавното и ефективно изпълнение на настоящото решение.

(84) Помощта следва да бъде възстановена от нейните бенефициери. Както е посочено по-горе, по принцип крайните бенефициери на помощта са производителите, членуващи в браншови организации, включени в „планове за действие в извънредни ситуации“. При все това, в изключителни случаи е възможно помощта да не е била прехвърлена на производителите от страна на организацията на производителите. Следователно помощта подлежи на възстановяване от производителите, освен ако държавата-членка докаже, че помощта не им е била прехвърлена от организацията на производителите, като в този случай възстановяването на помощта е задължение на последната.

(85) Що се отнася до количествената оценка на помощта, от установената съдебна практика на Съда на ЕО следва, че Комисията не е длъжна да определя точния размер на помощта, която подлежи на възстановяване ⁽³⁾. В случая самото естество на предприетите действия в рамките на „плановите за действие в извънредни ситуации“ (вж. по-специално съображение 17 и следващи от настоящото решение) показва, че те са имали за цел производителите да се възползват от продажна цена (или от възнаграждение, обвързано с продажбите), по-висока от реалната цена, която би платил купувачът на стоката. Следователно размерът на помощта за възстановяване е равен на разликата между тези две стойности. В случаите на помощ, предназначена за унищожаване на част от реколтата, размерът на сумата за възстановяване е равен на сумата, платена в замяна на това унищожаване. В някои случаи, и по-специално в случаите на временно съхраняване на продукцията, в резултат на осъществените действия бенефициерите са били освободени от разходите, които биха направили при нормални условия (по-специално разходите за съхраняване). Поради това в тези случаи размерът на помощта е равен на спестените разходи на нейните бенефициери.

(86) В рамките на общностните си задължения Франция е длъжна да предприеме действия за възстановяване на въпросните суми. Ако Франция срещне непредвидени трудности при възстановяването им, следва да се напомни, че тя може да отнесе проблема за преценка от страна на Комисията. В такъв случай, в съответствие със задължението за лоялно сътрудничество, залегнало в член 10 от Договора за ЕО, Комисията и държавата-членка следва да си сътрудничат добросъвестно, за да преодолеят трудностите, като същевременно изцяло спазват разпоредбите на Договора за ЕО, и по-специално тези от тях, които се отнасят за държавните помощи,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член първи

Държавните помощи, предоставени на производителите на плодове и зеленчуци в рамките на „плановите за действие в извънредни ситуации“, които Франция неправомерно е привела в действие през периода от 1992 до 2002 г. в нарушение на член 83, параграф 3 от Договора за ЕО, са несъвместими с общия пазар.

⁽¹⁾ ОВ L 140, 30.4.2004 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 82, 25.3.2008 г., стр. 1.

⁽³⁾ Решение на Съда от 27 октомври 2007 г., Комисия/Франция (С-441/06, все още непубликувано в Сборника), точка 29.

Член 2

1. Франция взема необходимите мерки за възстановяване от страна на бенефициерите на несъвместимите помощи, посочени в член 1.
2. Помощите, които следва да се възстановят, включват лихви от датата, на която те са били предоставени на разположение на бенефициерите, до датата на тяхното възстановяване.
3. Лихвите се изчисляват с натрупване в съответствие с разпоредбите на глава V от Регламент (ЕО) № 794/2004.
4. Възстановяването се извършва без забавяне и в съответствие с процедурите на националното законодателство, при условие че те позволяват незабавното и ефективно изпълнение на настоящото решение.

Член 3

1. Възстановяването на помощта, посочена в член 1, се извършва незабавно и ефективно.
2. Франция прави необходимото за изпълнението на настоящото решение в срок до четири месеца след датата на уведомяването за него.

Член 4

1. В срок два месеца от датата на уведомяването за настоящото решение Франция предоставя на Комисията следната информация:
 - а) списъка на бенефициерите, на които е била предоставена помощ в рамките на схемата, посочена в член 1, и общ размер на помощта, получена от всеки от тях;

- б) общата сума (главница и лихва за възстановяване), която следва да се възстанови от бенефициерите на помощта;
 - в) подробно описание на вече взетите или планираните мерки в съответствие с настоящото решение;
 - г) документи, показващи, че на бенефициерите е било наредено да възстановят помощта.
2. Франция осведомява Комисията за напредъка, постигнат вследствие на предприетите национални мерки за изпълнение на настоящото решение, до пълното възстановяване на помощта, посочена в член 1.

3. След изтичане на двумесечния срок, посочен в параграф 1, при обикновено искане от Комисията Франция предава доклад относно вече взетите и планираните мерки в съответствие с настоящото решение. Този доклад предоставя също и подробна информация относно размера на помощта и лихвата по възстановяване, които вече са възстановени от бенефициерите.

Член 5

Адресат на настоящото решение е Френската република.

Съставено в Брюксел на 28 януари 2009 година.

За Комисията
Mariann FISCHER BOEL
Член на Комисията